

Utolsó szombat

Utolsó szombat

Ügyetlen ujjakkal kotorta elő a zsebóráját a párna alól. Felpattintotta a fedelét. Megijedt. Későre járt, indulnia kellett volna, de nem tudta rászánni magát, hogy kikeljen az ágyból. Az ágy végébe dobált ruhákat nézte. A kifordult ujj felöltőjébe gabalyodott ingét, sálját, kucsmáját.

A tűz a gyehenna, a méz a sivatagi manna, a szombat az eljövendő világ, az alvás a halál, az álom a jövődölesek egyhatvanad része. Ennyiben még a kóser is feloldja a tréflit.

Felült. A sok fekvéstől elmacskásodtak a tagjai. Megint az volt az érzése, hogy valaki jár az ablaka előtt. Kissé oldalra fordította a fejét, úgy hallgatózott. Az ágy szélére húzódtott, majd vissza. Az ajtót figyelte.

Az ágy széle a semmi határa.

A vallási előírásoknak megfelelően először a jobb, majd a bal lábát tette le a padlóra. A mozdulattól a földre csúszott a takaró, és előbukkant a kaptáca bugyolált lába. Tömpe lábfejét, vastag, dagadt bokáját nézte. Szürke körmeit és a visszerek rajzolatát. Semmi hasonlóságot sem tudott felfedezni a mostani és fiatalkori teste között. Semmi közülük sem volt a megváltozott formáknak egymáshoz. Csodálkozott, hogy egyáltalán van még ereciója. A nélkülözésektől, a szorongástól az élet minden forrásának ki kellett volna belőle apadnia. Szörnyülködve vette tudomásul izmai petyhüdségét. Azt, hogy már nem csak bujkál benne az öregség. Nehezen egyenesedett ki. Szüksős lett a tér körülötte.

Zavarodottan téblábolt a szoba közepén. Mintha megütötték volna, úgy szakadt meg benne minden akarat és mozdulat. Felfordult a gyomra. A kihűlt kályhához lépett, de végül nem kellett behánynia.

Kiegyenesedett, megroppantotta a derekát, megigazította a testén a gyűrött alsóinget. Megvizsgálta az összegubancolódott szálakat. Ahol kellett, szétfejtette, ahol kellett, meghúzta a meglazult ciceszcsomókat. Csigalassúsággal bújt bele a felöltőjébe.

Az ablakhoz sétált, elhúzta a függönyt. A sötét udvarra bámult. A szédüléstől félt. Attól, hogy egyszer elesik, és többé nem fog tudni felállni. Úgy állt, mint akinek nem jut az eszébe valami fontos dolog. Üres váróteremben várja a csatlakozást. *El kellene húzni az ágyat a faltól. A törvények szerint a láb nyugat, a fej északi irányba néz.* Elkezdett felkészülni a reggeli imára. Újra egy nagyot nyújtózott. *Minden rendben lesz.*

Ügyelt, hogy az éjszakára bekészített vízzel egészen a csuklója feletti részig lemossa a kezét. Ahogy a jobb kezével végzett, felemelte a kézmosó mellé készített rongyot, hogy az-

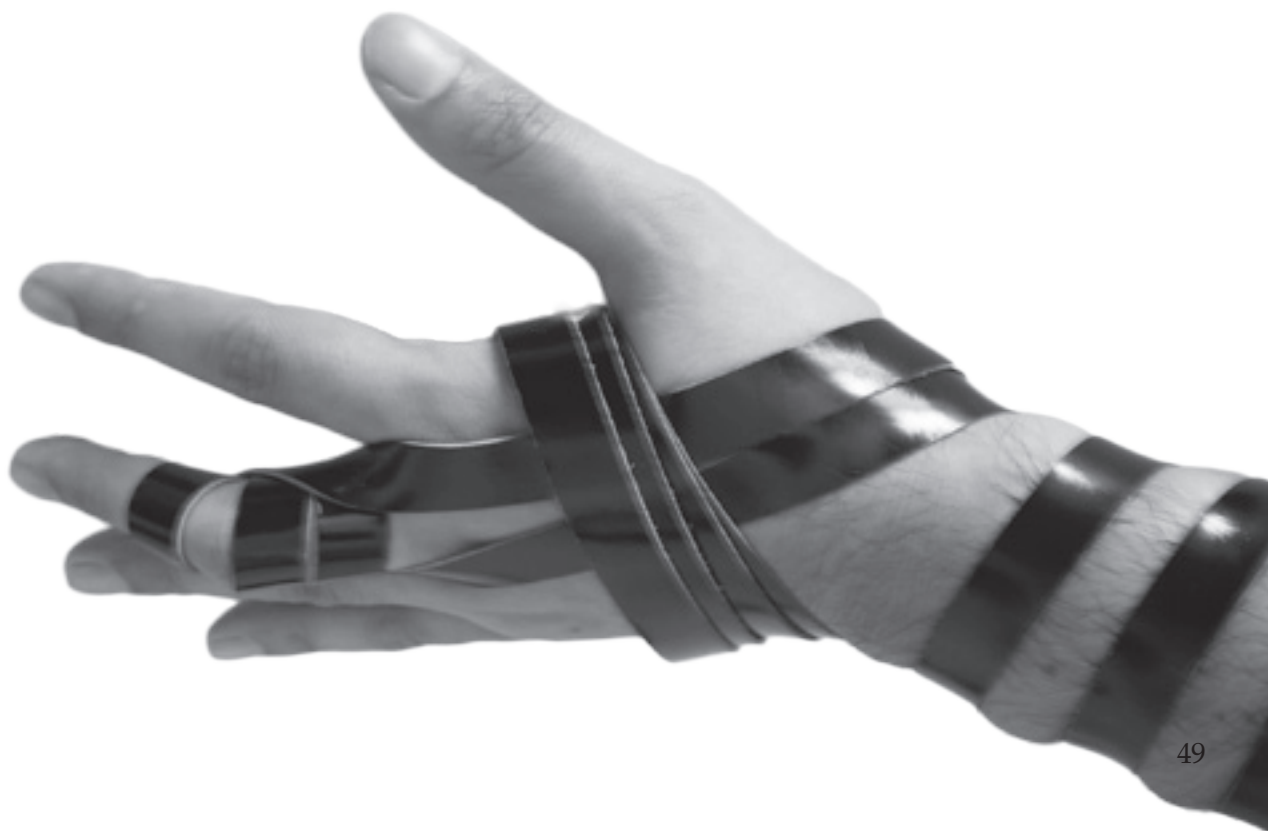
zal fogja meg újra a kézmosó edény fülét. Nem akarta visszavinni a leöntött kezére a világ tisztátalanságát. Szögletes, tagolt mozdulatokkal öntötte a másik kezére a vizet. A bűnös gondolatait és az álma sírgödrében kezére tapadt sarat mosta le magáról. Mintha valakihez beszélne, hangosan, tagoltan mondta az áldás szavait. *Áldott legyél Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, ki megszenteltél bennünket parancsolataiddal, és meghagytad számunkra a kézmosás kötelességét!*

Üres csönd maradt a szobában a szavai után. Életlen kockákat, vonalakat és formákat látott. Legszívesebben mindent levert volna a helyéről, de csak a kézmosó edényt hajította vissza a tálba. A wasser fémes hanggal koccant neki a lavór falának. Mindkét kezét alaposan megtörölte. Azon kapta magát, hogy hirtelen nem jut eszébe az első áldás. *Az öregség sok mindenre megtanítja az embert.* Milyen lesz, amikor először nem tud egyedül felkelni? Amikor először kell az ágy széléig elaraszolnia, hogy hasra fordulva, az ágy szélét megmarkolva csúszson le róla?

Elment az ajtóig, majd visszafordult. Az egyik széket elhúzta az asztaltól. Leült. Nyikorogtak a fa eresztékei. Félt, hogy szétesik a szék alatta, és a földre zuhan. Az üres szobaszegleteket bámulta. Nem akart lámpát gyújtani az imádkozáshoz. Minden imát, áldást, zsolnárt fejből kellett tudnia, a tanítói verték belé gyerekkorában.

Kis hezitálás után mégis az asztalra állította a lámpát. Apró szikrákat vetettek a gyufafejek, ahogy végigrántotta őket a skatulya oldalán. Másodjára sikerült meggyújtania a kormos lámpabúra alatt megbújó kanócot. A mennyezeten, az asztal felett, alaktalan, sötét folt látszott. Más is odaállította a lámpát. A fakóra mosott, csigaház-fehér ingét nézte. Világított a lámpa fényében. Felfénylett az arca a sárga lángban. Összevont szemöldökkel hunyorgott. *A sötétben is kell lennie valamennyi isteni fénynek.* Beterítette magát a taleszával, fejére tette az egyik, karjára csavarta a másik tfilinjét.

A felizzó fényben mindennek formája lett. Lejjebb csavarta a cilindert. Megpróbálta megérezni, milyen irányba kell imádkoznia. Választott egy falat, de nem volt benne biztos, hogy jó irányba fordult. Vigyázott, hogy ne lépjen ki a fénykörből. Megnyalta a szája szélét. A saját hangját várta. Ahogy kimondja az első áldást. *Minden reggel ugyanazok a megváltoztathatatlan mondatok. Soha, senki sem mondja másként.* Előre tudta, hogy idegennek találja a hangját, amikor megszólal. Mintha máshonnan jönne. Egy vödörből. Az alakja torz formában tükröződött az ablakon, de nem vette észre. Lelassult a szívverése.

Valami szivárgott az ínyéből. Seb lehetett. Sehova sem nézett. Koncentrált, az első áldás első szavára gondolt. Tudta, hogy a legfontosabb kérdéseire soha nem fog válaszokat kapni.

Minden pillanatban előttem állok.

Miközben lassan és méltóságteljesen dülöngélt, pontos, kimért pedantériával kezdett az áldások recitálásába. Minden lépése alatt megnyikordult a parketta. A szobát megtöltő hang tapinthatóvá tette a tér mozdulatlanságát. Csak az ima szavaira akart figyelni. *Egyedül az imáinkkal fordulhatunk szembe a hazugságainkkal.* Megint az éjszaka képeivel birkózott. Hiába hessegette el őket, visszajöttek.

Amikor végzett az reggeli áldásokkal, megállt. Nehézkesen és sután, mint aki elakad a szövegben. Szorították a szívét a mondatok, amelyeket legszívesebben az imák helyett mondott volna. A falat nézte. *A szokásos csalódás. Most sem változott semmi. Megint elmaradt a feloldozás.*

Az ablakhoz botorkált. Szorongás áramlott benne. Olyan erővel nézte az udvart, mint aki utoljára teheti. *Ősszel még mindenhol fecskék cikáztak.* A járástól felkavarodott a por körülötte. Megnyugodva vette tudomásul, hogy az imádkozástól lelankadt a farka.

Gyorsan túl akart esni a maradék szövegeken. Nem gondolkodott a mondatokon, mint ha csak kínos kötelességének tett volna eleget, értelmezés nélkül, az egyetlen helyes rend szerint darálta a szavakat. Menekült a saját szavai elől. Egy darabig hezitált, aztán úgy döntött, most fontosabb, hogy elinduljon a folyóhoz. A rituális megmerülés lehetősége bizakodással töltötte el. Mindent ragyogó színekben látott. Bizalommal töltötte el, hogy hamarosan véget érnek a várakozás sötét órái. Nem kell többé a gondolatai elől bujkálnia. Elkerülnie az imák értelmét.

Mikortól válik gyávasággá a félelem?

■ **Mezei Márk** (1972): kommunikációs szakember, első regénye *Utolsó szombat* címmel a 2018-as Ünnepi Könyvhétre jelenik meg a Kalligram Kiadónál.

